

Návrh usnesení k úpravě podpory větrných elektráren

Výbor pro udržitelnou energetiku Rady vlády pro udržitelný rozvoj („RVÚR“)

Pracovní skupina OZE

předkládá RVUR

Návrh usnesení:

Výbor pro udržitelnou energetiku RVUR přijal dne 7. 6. 2016 toto usnesení a doporučení:

Výbor pro udržitelnou energetiku doporučuje Ministerstvu průmyslu a obchodu upravit podporu pro větrné elektrárny tak, aby prostřednictvím změny zákona č. 165/2012 Sb. o podporovaných zdrojích energie byla zajištěna podpora elektřiny větrných elektráren uváděných nově do provozu, a to v rámci omezení limity stanovenými NAP OZE, tj. obdobně, jako je tomu u malých vodních elektráren.

Tento podnět bude předložen Radě vlády pro udržitelný rozvoj a poskytnut Ministerstvu průmyslu a obchodu.

Popis současného stavu:

Aktuálně je podpora větrných elektráren (VTE) resp. podpora výroby elektřiny z VTE definována zákonem č. 165/2012 Sb. ve znění pozdějších předpisů a dále v souladu s tímto zákonem limitována hodnotami uvedenými v Národním akčním plánu OZE (NAP OZE). V roce 2013 byla podpora pro nově do provozu uváděné VTE zastavena s výjimkou projektů, které jsou držiteli státní autorizace pro výstavbu výroby elektřiny vydané Ministerstvem průmyslu a obchodu do 1. 10. 2013 s podmínkou uvedení do provozu do konce roku 2015. V roce 2015 bylo další novelou shora uvedeným držitelům autorizace prodlouženo období pro splnění podmínky uvedení do provozu na 6 let od vydání autorizace tedy až do roku 2019. Zároveň byla výjimka „rozšířena“ o ty starší projekty, které zahájili územní řízení v době, kdy nebyly povinni získat autorizaci na výstavbu výroby elektřiny, podpora je podmíněna opět lhůtou šesti let ovšem od data vydání územního rozhodnutí (což v praxi ještě prohloubilo diskriminační přístup, viz níže).

Dopad současného stavu:

Omezení jen na „vybrané“ autorizované projekty ohrožuje naplnění strategických plánů státu (NAP OZE a SEK). Z praxe je evidentní, že zdaleka ne všechny připravované projekty jsou dokončeny a uvedeny do provozu. Autorizace je pak udělována relativně v rané fázi projektu. Ostatní projekty (starší ani nové) bez potřebné autorizace se nerozvíjejí, protože nemají nárok na podporu.

Dochází k diskriminaci jednoho druhu OZE oproti dalším, ač jsou VTE nejlevnějším zdrojem elektřiny, nemají jako jediný OZE pro nové projekty žádnou podporu. Dochází k diskriminaci projektů bez nároku na podporu a nespravedlivého zvýhodňování držitelů shora zmíněné

autorizace, není tak umožněno získání podpory všem ostatním potenciálním investorům včetně občanů, obcí, družstev, investičních fondů se zapojením kapitálu občanů, živnostníků i malých, střední a velkých firem. A to např. i těch starších, déle rozvíjených, které sice neměly povinnost získat autorizaci, ale mají datum územního rozhodnutí starší 6ti let.

Řešení:

Obnovení podpory obdobně, jako je tomu u malých vodních elektráren.

Dopady navrhovaného řešení:

- **nijak nemění omezení podpory limitními hodnotami stanovenými v NAP OZE 2015**, ale pomáhá naplnění stanovených cílů. Nutno poznamenat, že limit stanovený v NAP OZE 2015 je pouze 9 % potenciálu VTE, který je možné reálně na území ČR využít (předpoklad NAP OZE 2015 je 525 MW oproti realizovatelnému potenciálu 5800 MW dle studie¹);
- **nenavyšuje náklady**, které musí být uvažovány za současného znění zákona, protože zůstávají zachovány limity z NAP OZE 2015;
- **řeší diskriminaci projektů**, které nemohly být z objektivních důvodů uvedeny do provozu do 6 let od data vydání územního rozhodnutí (z důvodů odvolávání, opakovaného rozhodování, přerušování řízení apod.). Pozn.: tyto projekty navíc nemohly zahájit stavbu v období od 1. 1. 2014 do 31. 12. 2015, neboť pro ně nebyla zákonem stanovena podpora. Navržené řešení **fakticky neumožňuje realizaci zcela nových projektů**, ale jen těm projektům, které již dříve byly nebo jsou rozpracované a v tuto chvíli jsou „zmražené“ (pozn.: příprava projektu trvá minimálně 3 a běžně 5 let (ale i více), tedy za horizont NAP OZE);
- **řeší diskriminaci projektů jednoho druhu OZE**, kterým jsou VTE. Ač se jedná o nejlevnější zdroj elektřiny, VTE jako jediné nemají možnost žádné podpory. U VTE se nepočítá s podporou u žádného investičního dotačního programu (oproti FVE, biomase, MVE nebo BPS) a projekty VTE nemají zajištěnu ani provozní podporou (oproti MVE, kde pokračuje provozní podpora elektřiny; biomase a geotermální energii, kde sice skončila provozní podpora na elektřinu, ale pokračuje provozní podpora na teplo a bioplynu, kde sice skončila provozní podpora na elektřinu z bioplynu, ale byla zajištěna nová provozní podpora na teplo z bioplynu);
- **je v souladu s novými pravidly podpory Evropské unie, kde jsou VTE preferovány** oproti ostatním OZE zvláštními podmínkami ze strany Evropské komise².

Sektor větrné energetiky může do budoucna zajistit vznik až 20 tisíc nových pracovních míst¹, a to s využitím našeho tradičního strojírenského průmyslu. Již nyní je v Česku řada firem, které se orientuje na celosvětově perspektivní sektor obnovitelných zdrojů a vyrábí komponenty pro větrné elektrárny³

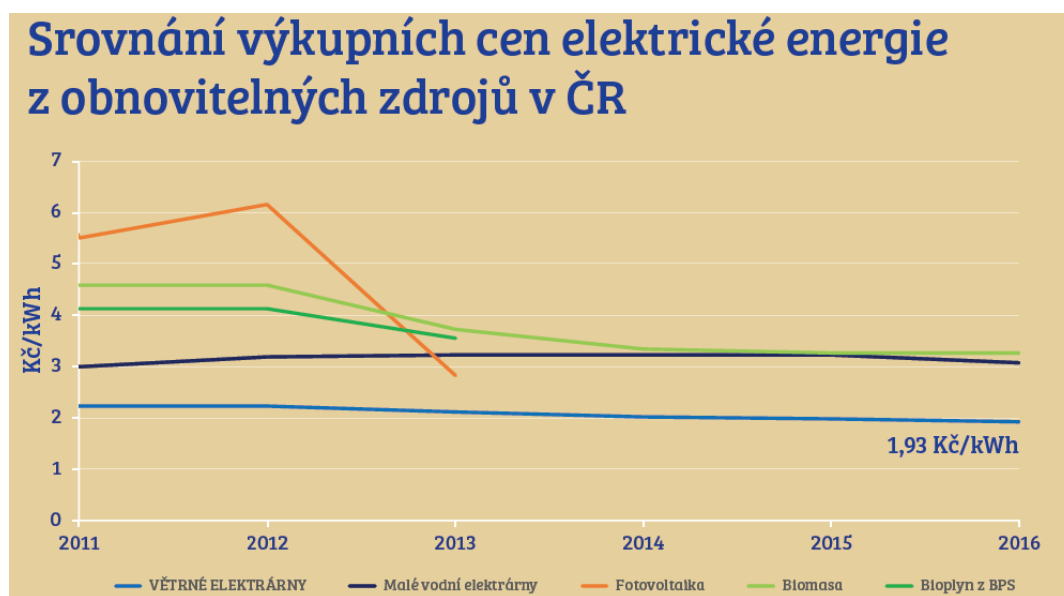
¹ Hanslian D., Chalupa, Š. a kol., *Analýza větrné energetiky v Česku*, Praha 2015. Dostupné na <http://www.csve.cz/cz/clanky/analyza-vetrne-energetiky-v-cr/583>

² EU - Pokyny pro státní podporu v oblasti životního prostředí a energetiky na období 2014–2020, body 125 a 127.

³ <http://zpravy.e15.cz/byznys/prumysl-a-energetika/vetrniky-nesou-miliardy-a-bez-podpory-statu-1301886>
<http://zpravy.e15.cz/byznys/prumysl-a-energetika/lubos-maly-vetrne-elektrarny-zivi-cesky-bruck-z-80-procent-1301914>

Do výroby elektřiny z větrných elektráren se mohou zapojit přímo občané, obce, i malí podnikatelé vč. zemědělců, tím zlepší svou ekonomickou situaci a zapojí se tak do profitování ze sektoru energetiky, který byl ještě donedávna vyhrazen výlučně pro velké energetické firmy. Tomuto procesu zajišťujícímu i energetickou soběstačnost se říká **demokratizace energetiky** a v řadě zemí již intenzivně probíhá, v sousedním Německu jsou obnovitelné zdroje z většiny vlastněny přímo spotřebiteli elektřiny resp. občany ať už přímo, či prostřednictvím družstev (47 %) nebo investičních fondů (41%), jen malou část (12%) vlastní velké energetické firmy⁴.

Výroba elektřiny z větru je nejlevnější, výkupní cena elektřiny z větrných elektráren je v ČR tou nejlevnější, pro rok 2016 činí výše referenční garantované ceny 1,93 Kč/kWh, což je hodnota výkupní ceny v návrhu cenového rozhodnutí ERÚ pro rok 2016. Tato cena představuje souhrn celkových příjmů z vyrobené elektřiny pro provozovatele větrných elektráren, skládá se z části z ceny za prodej elektřiny na trhu z části z podpory vyplácené formou zeleného bonusu, přehled vývoje garantovaných výkupních cen vyhlášených ERÚ lze nalézt na webu ČSVE⁵ a graf „Srovnání výkupních cen...“ uvedený níže. I v porovnání celkových nákladů výroby elektřiny provedeného v Německu je jednoznačně jednou z nejlevnějších, když svými náklady společně s elektřinou z malých vodních elektráren dosahuje pouze poloviny toho, co stojí výroba elektřiny z uhlí a jádra – cena výroby elektřiny z větrné energie 2,03 Kč/kWh, z vodní energie 1,90 Kč/kWh, z uhlí 3,90 Kč/kWh, z jádra 4,10 Kč/kWh⁶. I pokud jde o měrné výrobní náklady, uváděné jako LCOE (levelized cost of electricity), je elektřina z větrných elektráren z nejlevnějších, jak ukazuje studie Bloomberg New Energy Finance⁷ a zde publikovaný graf „Comparing energy ...“ uvedený níže.

⁴ <http://energytransition.de/2014/12/infographs/>

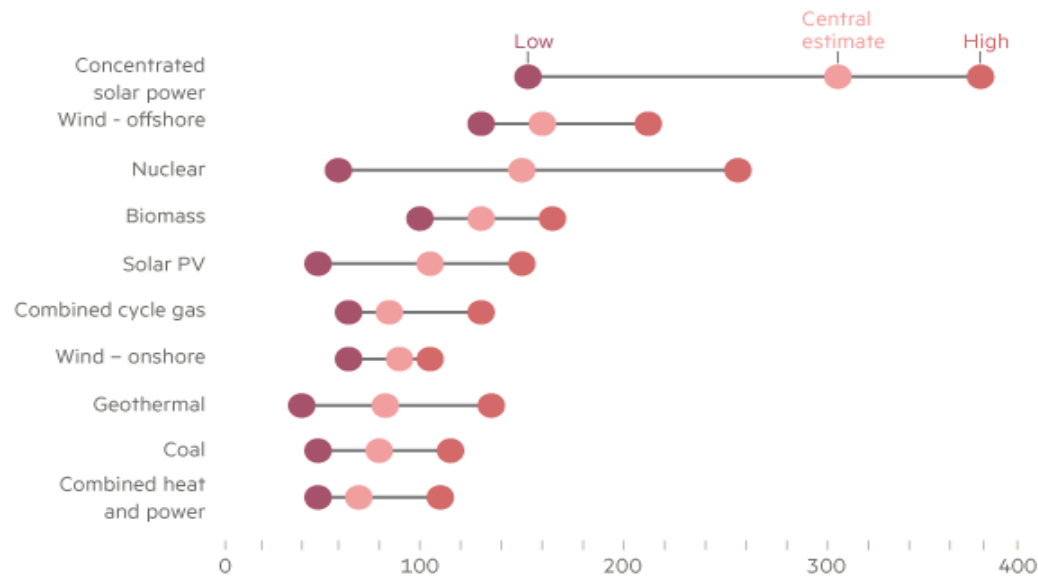
⁵ <http://csve.cz/clanky/vyvoj-vykupnich-cen-vetrne-energie-a-ostatnich-obnovitelnych-zdroju/278>

⁶ <http://csve.cz/cz/clanky/skutečne-naklady-na-vyrobu-elektrické-energie/527>

⁷ <http://oenergetice.cz/vetrne-elektrarny/offshore-vetrne-elektrarny-se-do-10-let-mohou-dostat-cenove-na-uroven-fosilnich/>

Comparing energy in EMEA

Estimated cost (\$ per MWh)

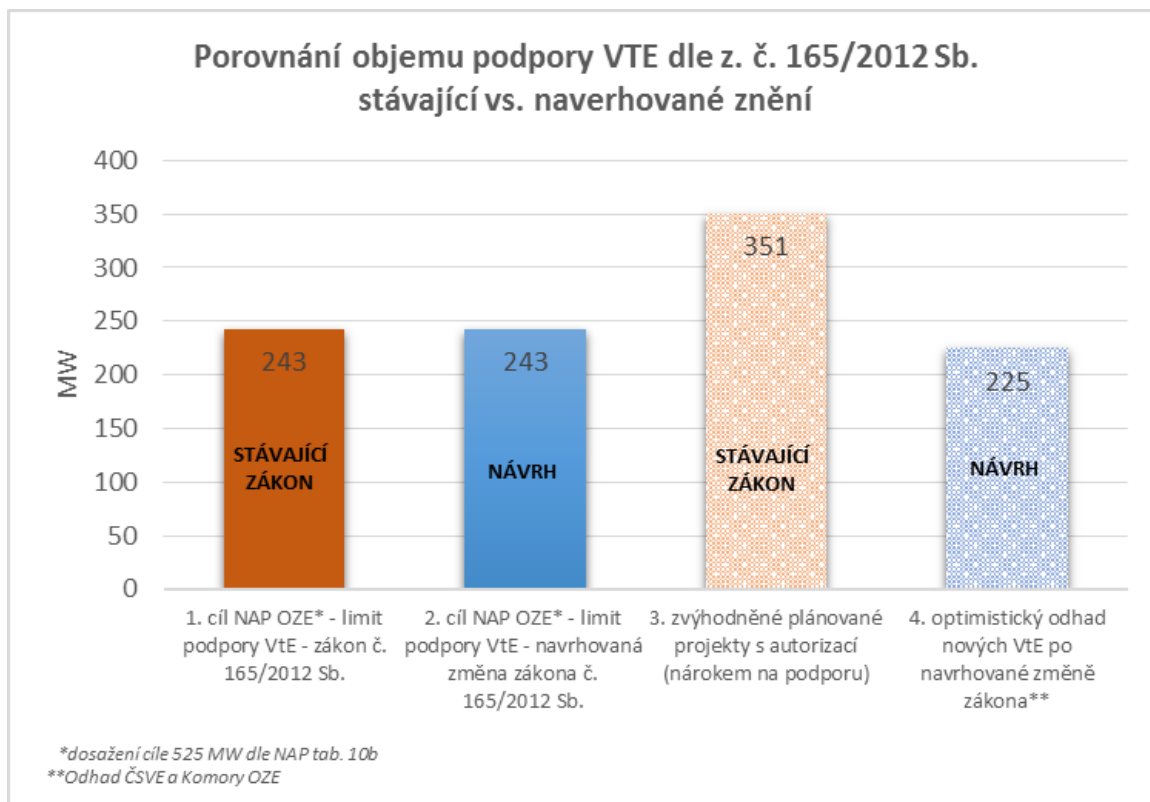

* Lifetime cost of building and operating a power station

Source: Bloomberg New Energy Finance

Regulace podpory je zákonem nastavena tak, že hodnotami stanovenými v NAP OZE tab. C s dvouletým zpožděním reguluje (zastavuje) podporu tak, aby byly dosaženy hodnoty stanovené v NAP OZE tab. 10 a A 10 (sloupce 1. a 2. v grafu níže, zde je znázorněn objem instalovaného výkonu zbývající k naplnění NAP OZE tab. A a 10, hodnota NAP OZE tab 10 pro roky 2020 - 525 MW, hodnota instalovaného výkonu k 31.12.2015 – 282 MW).

Vzhledem k dvouletému regulačnímu systému je teoreticky možné za současné situace realizovat až maximální objem instalovaného výkonu „zvýhodněných“ projektů s autorizací a nárokem na podporu (graf, sloupce 3.). Po navrhované změně by získala podporu část „zvýhodněných“ projektů a část diskriminovaných projektů nyní bez nároku na podporu, kvalifikovaný odhad objemu takových instalací provedla ČSVE a Komora OZE (graf, sloupec 4.).

Návrh změny zákona č. 165/2012 Sb.:

„V § 4 odst. 10 se za slova „energii vody“ vkládají slova: „a energii větru““

Úplné znění § 4 odst. 10 s viditelnou navrhovanou změnou (změna/doplňovaný text zvýrazněn **tučně kurzívou**):

„Podpora elektřiny z obnovitelných zdrojů včetně elektřiny pocházející z obnovitelného zdroje v případě společného spalování obnovitelného zdroje a neobnovitelného zdroje a biokapalin se vztahuje pouze na elektřinu vyrobenou ve výrobnách elektřiny uvedených do provozu do 31. prosince 2013 včetně. Toto se netýká podpory výroby elektrické energie využívající energii vody **a energii větru** ve výrobnách elektřiny do instalovaného výkonu 10 MW. V případě biokapalin se podpora vztahuje pouze na elektřinu vyrobenou z biokapalin do 31. prosince 2013 včetně ve výrobnách elektřiny uvedených do provozu do 31. prosince 2013 včetně.“